

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zdeňky Jungvirtové a soudců Mgr. Jany Barcalové a JUDr. Václava Beneše ve věci

žalobce:

██████████ narozený ██████████
bytem ██████████
zastoupený advokátkou Mgr. Michaelou Folberovou
sídlem Boloňská 602/5, 109 00 Praha 10

proti

žalovanému:

Společenství vlastníků bl. 95-96 č.p. 2402, 2403 ulice Tř. Budovatelů
IČO 25467590
sídlem Tř. Budovatelů 2403 bl. 95-96, 434 01 Most
zastoupené advokátem Mgr. Eduardem Belšánem
sídlem Husova 386, 252 19 Drahelčice

o zaplacení částky 3 813 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobce proti usnesení Okresního soudu v Mostě ze dne 2. 8. 2022, č. j. 16 C 309/2020-37

takto:

I. Usnesení okresního soudu se ve výroku II. **mění** potud, že výše náhrady nákladů řízení činí částku 4 719 Kč, jinak se v tomto výroku potvrzuje.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením okresní soud (dále jen „soud prvního stupně“) zastavil řízení o zaplacení 3 813 Kč spolu s úrokem z prodlení z této částky ve výši 8,05 % od 1. 8. 2017 do zaplacení (výrok I.) a žalobci uložil povinnost zaplatit žalovanému na nákladech řízení 5 719 Kč do tří dnů od právní tohoto rozsudku (správně usnesení), k rukám zástupce žalovaného Mgr. Eduarda Belšána, advokáta (výrok II.).
2. Své rozhodnutí odůvodnil soud prvního stupně tím, že žalobce se návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu, podaným u soudu prvního stupně dne 30. 7. 2020 domáhal vydání rozhodnutí, kterým by byla žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobci částku 3 813 Kč s příslušenstvím, představující nevrácený přeplatek na službách spojených s užíváním (vlastnictvím) bytové jednotky č. ██████████ v domě č. p. ██████████. Podáním ze dne 20. 7. 2022 vzal žalobce žalobu v plném rozsahu zpět, protože žalovaný dlužnou částku uhradil dne 18. 7. 2017, tedy před podáním žaloby, na účet společnosti J. M. Sieber s.r.o., Realitní a bytové agentury, která na základě mandátní smlouvy ze dne 1. 1. 2013 spravuje byty žalobce. Žalovaný se k výzvě soudu prvního stupně, zda souhlasí se zpětvzetím žaloby, ve stanovené lhůtě nevyjádřil, soud prvního stupně měl proto, za použití § 101 odst. 4 o. s. ř. za to, že souhlas byl dán a řízení proto zastavil (§ 96 odst. 1, 2 o. s. ř.).
3. O nákladech řízení rozhodl soud prvního stupně v souladu s §146 odst. 2 věty první o. s. ř., dle kterého jestliže některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno, je povinen hradit jeho náklady. V posuzované věci zastavení řízení zavinil žalobce, který podal žalobu, ačkoli ke dni jejího podání byla požadovaná částka uhrazena. Náklady žalovaného činí 5 719 Kč a sestávají ze zaplaceného soudního poplatku v částce 1 000 Kč a nákladů zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1 a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu

z tarifní hodnoty ve výši 3 813 Kč, sestávající z částky 1 000 Kč za každý ze tří úkonů uvedených v § 11 odst. 1 advokátního tarifu, včetně tří paušálních náhrad výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu (převzetí a příprava, vyjádření k žalobě, účast u jednání) a daně z přidané hodnoty ve výši 21 % z částky 3 900 Kč ve výši 819 Kč.

4. Žalovaný ve svém zpětvzetí uvedl, že žalovanému by neměla být přiznána náhrada nákladů řízení, případně alespoň ta část, která odpovídá odměně za jednání ve věci samé. Poukazoval na skutečnost, že žalovanému byla zaslána předžalobní výzva, na kterou mohl žalovaný reagovat, mimo jiné, sdělením adresovaným žalobci, že dlužná částka byla uhrazena a žalobce by pak k podání žaloby vůbec nepřistoupil. Dále uvedl, že soud prvního stupně mohl vyjádření žalovaného, že dlužná částka již zaplacená byla, žalobci zaslat, aby ten mohl uvedenou platbu dohledat a v takovém případě by byla žaloba vzata zpět, aniž by došlo k jednání ve věci samé.
5. Pokud žalobce považoval jednání před soudem prvního stupně za nadbytečné, pak soud prvního stupně uvedl, že východiskem pro uvedený postup, zvolený soudem prvního stupně, byla skutečnost, že důkaz, který žalovaný označil a předložil k prokázání svého tvrzení o zaplacení dlužné částky, nebyl způsobilý obranu žalovaného prokázat. O tom musel být žalovaný poučen, přičemž poučení o procesních povinnostech účastníků se má dít zásadně při jednání. Pokud jde o argument, že žalovaný měl nebo mohl reagovat na předžalobní výzvu žalobce oznámením, kdy a jak byla dlužná částka zaplacená, čímž by předešel podání žaloby, se soud prvního stupně neztotožnil. Odpovědností za zjištění před podáním žaloby, zda dlužná částka byla zaplacená či nikoli, rozhodně nelze zatěžovat ani částečně žalovaného. Ostatně výzva k zaplacení dlužné částky před podáním žaloby byla odeslána doporučeně dne 15. 7. 2017 (správně 15. 7. 2020) - viz podací lístek předložený žalobcem, uhrazena byla 18. 7. 2017 a žaloba byla podána až dne 30. 7. 2017 (správně 30. 7. 2020). Žalobce tedy nebyl objektivně v situaci, kdy nebylo v jeho možnostech zaplacení částky prověřit. Soud prvního stupně proto argumenty žalobce nepovažoval za způsobilý důvod pro nepřiznání náhrady nákladů řízení žalovanému, ani pro její zkrácení.
6. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včasné odvolání, které směřovalo proti výroku II., o náhradě nákladů řízení. Především namítal, že soudní poplatek hradil žalobce, nikoli žalovaný a následně zopakoval shodně jako v řízení před soudem prvního stupně důvody, pro které by neměla být přiznána náhrada nákladů řízení žalovanému. Žalovaný nereagoval na předžalobní výzvu k zaplacení dlužné částky a žalobci nebylo soudem prvního stupně doručeno vyjádření žalovaného k návrhu na zahájení řízení, ačkoli je měl soud prvního stupně k dispozici půl roku před soudním jednáním. Ve vyjádření žalovaný uvedl, že žalovanou částku zaplatil a žalobce tak mohl reagovat podáním zpětvzetí žaloby a soudní jednání se tak nemuselo konat. Účastí na soudním jednání vznikly oběma účastníkům náklady řízení, žalobce svým jednáním nezapříčinil úkon – účast na soudním jednání a náklady na právní zastoupení za účast na jednání před soudem prvního stupně by si obě strany měly nést samy.
7. Výrok I. napadeného usnesení, kterým bylo řízení, týkající se věci samé zastaveno, nebyl odvoláním dotčen, proto se jím odvolací soud nezabýval, takže samostatně nabyl právní moci (§ 206 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Při přezkoumání nákladového výroku, odvolací soud z tohoto pravomocného rozhodnutí, kterým bylo řízení zastaveno, vycházel.
8. Podle § 146 odst. 1 písm. b) o. s. ř., žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení podle jeho výsledku, jestliže řízení bylo zastaveno. Podle odst. 2 téhož ustanovení, jestliže některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno, je povinen hradit jeho náklady. Byl-li však pro chování žalovaného (jiného účastníka řízení) vzat zpět návrh, který byl podán důvodně, je povinen hradit náklady řízení žalovaný (jiný účastník řízení).
9. Z citované zákonné úpravy vyplývá, že je-li zastavení řízení důsledkem zpětvzetí návrhu na jeho zahájení, je třeba vycházet z § 146 odst. 2 o. s. ř. a podle něho zkoumat zavinění účastníků řízení. Shodu s prvopisem potvrzuje Gabriela Marešová.

za zastavení řízení. Zavinění účastníků podle § 146 odst. 2 o. s. ř. na zastavení řízení je nutno posuzovat výlučně z procesního hlediska. Dojde-li ke zpětvzetí žaloby pro chování žalovaného, jež zpravidla spočívá v uspokojení žalobcem důvodně uplatněného nároku po podání žaloby, nese zavinění za zastavení řízení žalovaný. Důvodnost podání žaloby je třeba posuzovat vždy z hlediska vztahu výsledku chování žalovaného k požadavku žalobce, to znamená, že je třeba zjišťovat, zda žaloba byla podána důvodně a v důsledku chování žalovaného, po podání žaloby, došlo k uspokojení nároku uplatněného žalobcem v žalobě či nikoliv. O náhradě nákladů řízení rozhoduje soud z úřední povinnosti, tedy i v případě, že se žádný z účastníků přisouzení náhrady nákladů řízení výslovně nedomáhal. Nárok na náhradu nákladů má základ v procesním právu a vzniká teprve na základě pravomocného rozhodnutí soudu; rozhodnutí soudu má v tomto směru konstitutivní povahu.

10. Odvolací soud se zcela ztotožňuje se soudem prvního stupně, že z procesního hlediska zavinil zastavení řízení žalobce. Pro tento závěr nejsou významné námitky žalobce, že se žalovaný nevyjádřil k předžalobní výzvě, že mu nebylo včas doručeno vyjádření žalovaného o zaplacení žalované částky žalobci dne 18. 7. 2017, ani námitky, týkající se soudního jednání, které se, podle názoru žalobce, nemuselo konat, kdyby mohl žalobce včas na vyjádření žalovaného reagovat. Podstatným a rozhodujícím pro závěr, že žalobce nese zavinění na zastavení řízení je skutečnost, že žalobce nepodal žalobu důvodně, když jeho nárok byl žalovaným uspokojen před více jak třemi lety před podáním žaloby. Soud prvního stupně proto správně přiznal žalovanému náhradu nákladů řízení za právní zastoupení advokátem, ovšem pochybil, pokud žalovanému přiznal i náhradu nákladů za zaplacený soudní poplatek, neboť soudní poplatek za návrh na zahájení řízení zaplatil v celkové výši 1 000 Kč žalobce.
11. Z vyložených důvodů odvolací soud změnil usnesení soudu prvního stupně ve výroku II. o náhradě nákladů řízení tak, jak je uvedeno ve výroku jeho rozhodnutí (§ 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř.] a jinak věcně správný nákladový výrok potvrdil (§ 219 o. s. ř.).
12. Výrok o nákladech odvolacího řízení vychází ze skutečnosti, že žalovaný měl ve věci částečný úspěch a měl by proto právo na náhradu nákladů odvolacího řízení v tomto rozsahu, ovšem podle obsahu spisu, žalovanému žádné náklady v odvolacím řízení nevznikly (§ 224 odst. 1 a § 142 odst. 2 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné.

Ústí nad Labem dne 10. ledna 2023

JUDr. Zdenka Jungvirtová v. r.
předsedkyně senátu